

บรรจุกันที่ไม่ใช่

สุพิศ เสียงก่อง

ไม้เป็นพืชในตระกูลหญ้าที่สูงที่สุดในโลก เป็นพืช สารพัดประโยชน์ที่รู้จักกันดี เพราะทุกส่วนของไม้ ไม่ว่าจะเป็น ลำต้น ใบ หรือหน่อ ถูกนำมาใช้ประโยชน์มากมายในชีวิตประจำวัน นับตั้งแต่เกิดผู้คนในอดีตก็ใช้ไม้ตัดตีสาย สะตือเด็กหลังคลอด ผู้เป็นแม่ก็ต้องอยู่ไบนแคร่ไม้ไผ่ ข้าวของเครื่องใช้ตลอดจนเครื่องมือทำมาหากินก็ทำด้วยไม้ไผ่ เช่น ชะลอม ตะกร้า ไซ ลอบ เป็นต้น ครั้นเมื่อตายไปก็ยังคงเกี่ยวข้องกับไม้ เช่น ชาวบาหลีใช้ลำไม้ไผ่ในการเผาศพ เป็นต้น

วิถีชีวิตคนไทยในปัจจุบันก็เหมือนกับในหลายๆ ประเทศ ที่เมื่อมีความเจริญรุดหน้าทางอุตสาหกรรม สังคม และเศรษฐกิจ ความผูกพันใช้สอยไม้ในทางตรงก็ลดลง เมื่อก่อนเคยใช้ลอบ ไซ ดักจับสัตว์น้ำ ปัจจุบันก็หันมาใช้ อุปกรณ์และวิธีการอื่นๆ ที่ง่ายขึ้น เคยใช้กระบุง ตะกร้า ไม้ไผ่ก็เปลี่ยนมาเป็นตะกร้าพลาสติก ถังพลาสติก แคร่ไม้ไผ่ที่เคยใช้นั่งและนอน เปลี่ยนมาเป็นเก้าอี้เหล็ก พลาสติก และวัสดุสังเคราะห์ต่างๆ เนื่องจากผลิตง่าย รวดเร็ว ต้นทุนต่ำในการผลิตจำนวนมาก และนอกจากนั้นยังสามารถใช้งานได้ทนทานนานกว่าไม้ไผ่ ในทางกลับกันวิถีชีวิตแบบใหม่ในสังคมอุตสาหกรรมทำให้คนห่างไกลจากธรรมชาติ และมีความต้องการใกล้ชิดธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งจะพบเห็นได้จากความนิยมในการท่องเที่ยวตามแหล่งธรรมชาติต่างๆ การรับประทานอาหารที่ไม่ผ่านการปรุงแต่ง การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งของต่างๆ ที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ ที่แสดงให้เห็นถึงการตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ ความรู้สึก มากกว่าการตอบสนองประโยชน์ใช้สอยโดยตรง เช่น การนิยมตกแต่งบ้านเรือนด้วยวัสดุธรรมชาติ หรือเลียนแบบธรรมชาติ การนำเอาชะลอมตะกร้าที่ใช้ในอดีตมาปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้สอยไปเป็นของที่ระลึกหรือใช้เป็นบรรจุกันท์ สินค้าต่างๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้สินค้า เป็นต้น

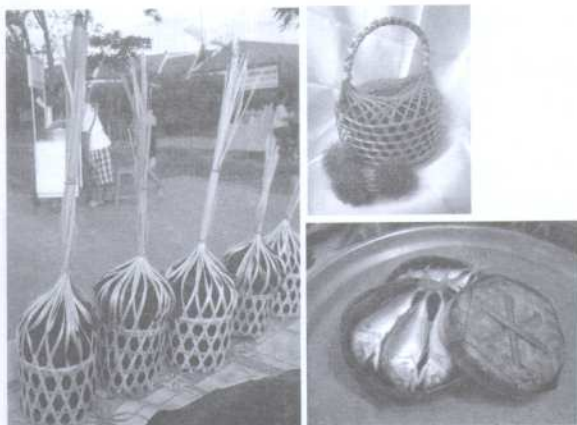
ความนิยมในลักษณะนี้มีเพิ่มมากขึ้น ทำให้สินค้าที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ เช่น งานหัตถกรรมต่างๆ มีการขยายตัวมากขึ้น ด้วยเหตุปัจจัยที่สนับสนุนในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเหตุที่ประเทศไทยมีวัสดุพื้นถิ่นมากมาย คนไทยมีความสามารถในงานฝีมือและมีความคิดสร้างสรรค์ รูปแบบงานที่เป็นเอกลักษณ์ทำให้สินค้าในลักษณะงานฝีมือ และการแสดงถึงภูมิปัญญาไทยได้รับการตอบรับในตลาด การค้าเป็นอย่างดีรัฐบาลเองก็มองเห็นความสำคัญและ

การพัฒนาสินค้าในลักษณะดังกล่าวดังจะเห็นได้จากโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ที่เกิดขึ้นก็เพื่อมุ่งเน้นให้มีการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันความโดดเด่นแตกต่าง น่าสนใจให้กับสินค้าที่ผลิตได้ในท้องถิ่นนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องดื่ม ผ้าเครื่องแต่งกายเครื่องใช้ประดับตกแต่ง ของที่ระลึกและสมุนไพรต่างๆ

ซึ่งนอกจากจะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสินค้า ดังกล่าวแล้วสิ่งหนึ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันนั้นก็คือการพัฒนา "บรรจุกันท์" ของสินค้าในโครงการฯ เห็นควรให้มีการพัฒนาและยกระดับรูปแบบบรรจุกันท์ของสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และความน่าสนใจ ซึ่งปัญหาในปัจจุบันพบว่าสินค้ามีคุณภาพดีแต่บรรจุกันท์ของสินค้ายังขาดความน่าสนใจ ขาดความน่าเชื่อถือ และขาดความมีเอกลักษณ์ของสินค้าในท้องถิ่นนั้นๆ แนวทางการแก้ปัญหานี้จะต้องปรับปรุงทั้งในส่วนของการสร้างบรรจุกันท์ และกราฟฟิคบนบรรจุกันท์ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วหากเป็นสินค้าที่มีกำลังการผลิตสูงขายได้เป็นปริมาณมากก็จะใช้บรรจุกันท์ที่ผลิตในระบบอุตสาหกรรมใช้วัสดุสังเคราะห์ต่างๆ เช่น กระดาษ พลาสติก โลหะ เป็นต้น สามารถปรับปรุงรูปแบบได้โดยง่ายแต่ปัญหาอยู่ที่โรงงานผู้ผลิตจะรับผลิตที่กำลังการผลิตจำนวนมากจึงทำให้ผู้ผลิตสินค้าท้องถิ่นที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยกำลังการผลิตยังไม่มากนักต้องซื้อบรรจุกันท์ในต้นทุนที่สูงจึงไม่เกิดการพัฒนารบรรจุกันท์ของตนเองแต่ขณะนี้อำนาจรัฐเองโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมก็ได้เร่งแก้ไขปัญหานี้โดยได้จัดตั้งโครงการส่งเสริมพัฒนารบรรจุกันท์มาตรฐาน(PACKBUILD) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ประกอบการรายย่อยรวมตัวกันเพื่อสั่งซื้อบรรจุกันท์ในปริมาณมากทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำและให้คำปรึกษาด้านการพัฒนาแบบบรรจุกันท์ควบคู่กันไปด้วย นั่นเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนารบรรจุกันท์ ซึ่งโดยมากจะเป็นสินค้าประเภทอาหารต่างๆ และอีกแนวทางหนึ่งของการพัฒนารบรรจุกันท์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย ของใช้ของที่ระลึกต่างๆ ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติที่หาได้ในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นบรรจุกันท์ ให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับสินค้าของตนเอง อีกทั้งยังมีต้นทุนของบรรจุกันท์ที่ต่ำกว่าวัสดุสังเคราะห์ ที่ผลิตในระบบ

อุตสาหกรรม ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจ

บรรจุภัณฑ์(Packaging)นั้นทำหน้าที่โดยตรงที่จะรองรับป้องกันและรักษาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายในให้มีคุณภาพคงเดิม เหมือนเมื่อผลิตจนถึงมือผู้บริโภคตลอดจนบอกถึงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นผู้ขายเงียบหรือ เซลล์ไม้ (Silent Salesman) สร้างแรงดึงดูด ความสนใจ สร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าที่อยู่ภายในอีกด้วยโดยเฉพาะคุณสมบัติประการหลังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ด้วยการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติมาสร้างความกลมกลืนระหว่างผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นกับบรรจุภัณฑ์ ทำให้เกิดความน่าสนใจและมีเอกลักษณ์ของสินค้าท้องถิ่นนั้นๆ วัสดุธรรมชาติที่ใช้เป็นบรรจุภัณฑ์นั้นมีมากมายหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็น ใบตอง, ใบมะพร้าว, หวาย, ไม้ไผ่ ฯลฯ หากแต่ไม้ไผ่เป็นวัสดุธรรมชาติที่น่าสนใจในอันดับต้นๆ เนื่องจากพบได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทยมีการนำมาใช้งานในลักษณะของ "บรรจุภัณฑ์" มาตั้งแต่ยุคอดีต ซึ่งเราจะพบว่า ภาชนะบรรจุของเราได้ใช้ไม้ไผ่ในการหีบห่อมานานแล้ว อาทิเช่น ใช้ชะลอมในการบรรจุผักผลไม้ปลาทุยบรรจุขายในเชิงปลาทุยตลอดจนนำไปใส่ในเชิงใส่ไก่เพื่อใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ในการขนส่งไปยังที่ต่างๆ เป็นต้นซึ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่ผูกพันกับไม้ไผ่มาช้านานในแง่มุมของการหีบห่อ

บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่ใช้กันมาช้านานจากยุคอดีตจนถึงปัจจุบัน

บรรจุภัณฑ์ที่เราพบเห็นโดยทั่วไปนั้นได้ถูกจัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย(Individual Package) เป็นบรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสอยู่กับผลิตภัณฑ์ชั้นแรก เป็นสิ่งที่บรรจุผลิตภัณฑ์เอาไว้เฉพาะหน่วยมีวัตถุประสงค์เพิ่มคุณค่าเชิงพาณิชย์ให้สินค้าโดยกำหนดเป็นรูปร่างต่างๆ เช่น ถุง ขวด กล่อง ฯลฯ ให้เหมาะแก่การใช้งาน สะดวกต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ภายในและป้องกันผลิตภัณฑ์ โดยตรง เช่น น้ำอัดลม 1 กระป๋อง เป็นต้น

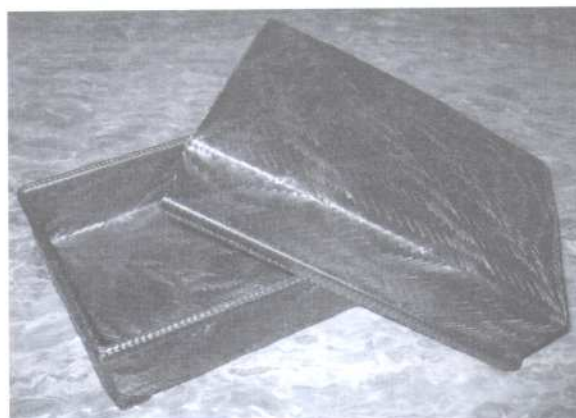
2.บรรจุภัณฑ์ชั้นใน(InnerPackage)หรือ

บรรจุภัณฑ์ชั้นที่สองทำหน้าที่รวบรวมบรรจุภัณฑ์ชั้นแรกเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด เพื่อการจำหน่ายรวมตั้งแต่ 2-24 ชิ้นขึ้นไปมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันรักษาสินค้าจากความชื้น ความร้อน แสง การกระแทกกระเทือนและอำนวยความสะดวกในการขายปลีก เช่น น้ำอัดลมกระป๋องบรรจุ 6 กระป๋องในกล่องกระดาษ เป็นต้น

3.บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด (Outer Package)

เป็นบรรจุภัณฑ์รวมหน่วยที่ใช้ในการขนส่ง ทำหน้าที่รักษาป้องกันผลิตภัณฑ์ในระหว่างการขนส่ง เช่น กล่องใส่ น้ำอัดลม ในระหว่างการขนส่ง เป็นต้น

หากพิจารณาบรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่พบเห็น ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่จะถูกนำมาใช้บรรจุผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร ที่มีอายุการเก็บรักษาสั้น และส่วนใหญ่เป็นบรรจุภัณฑ์ประเภทบรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย เช่น กระบอกข้าวหลาม เชิงปลาทุย กระติบข้าวเหนียว เป็นต้น และมีไม่น้อยที่ใช้ในการขนส่ง เช่น เชิงใส่ไก่หิ้วใส่ผักผลไม้ เป็นต้น ส่วนในกลุ่มของบรรจุภัณฑ์ชั้นที่สองซึ่งพบเห็นไม่มากนักส่วนใหญ่จะให้กับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการเก็บรักษานาน เช่น ผ้า สินค้าที่ระลึกลักษณะ ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่เหมาะสมแก่การใช้บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่มีการออกแบบให้เหมาะสมกับสินค้าเพื่อการสร้างภาพลักษณ์ที่โดดเด่นให้กับตัวสินค้า

บรรจุภัณฑ์สำหรับผ้าไหม(สินค้าส่งผลิตโดยประเทศญี่ปุ่น ผลิตจากไม้ไผ่ อ.พนัสนิคม)

ไม่ว่าจะนำไม้ไผ่มาใช้เป็นบรรจุภัณฑ์ประเภทใดก็ตามเหตุผลที่นำมาใช้ก็เพราะคุณสมบัติในการป้องกันรักษาสินค้าภายในได้ดี มีความแข็งแรง สวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะซึ่งหากแยกลักษณะของการนำไปใช้ เราจะพบว่ามีความคล้ายกัน 2 ลักษณะ คือ

1.บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่เป็นเครื่องจักสาน

2.บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่นำเอาลำต้นหรือปล้องมาใช้งานโดยตรง

บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่เป็นเครื่องจักสาน

"เครื่องจักสาน" เป็นที่นิยมในการใช้งาน มาตั้งแต่ในอดีตไม่ว่าจะเป็นเครื่องใช้ภาชนะต่างๆตลอดจนบรรจุภัณฑ์ หากเพียงแต่มีได้แยกแยะประเภทการใช้ที่ชัดเจนเป็นความจำเป็นของผู้คนในอดีตที่จะต้องทำไว้ใช้เองในครอบครัว เหตุที่เป็นที่นิยมประการสำคัญอีกอย่างคือ มีความเหนียวคงทน ใช้งานได้นานและสามารถดัดแปลงเปลี่ยนแปลงรูปแบบได้หลากหลาย มีความสวยงามตามเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น วิธีการที่เรียกว่า"จักสาน" เป็นภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดกันมาช้านานมีนิยามความหมายจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ไว้ว่า "เป็นการเอาคมมีดผ่าไม้ไผ่หรือหวายให้แตกออกจากกันเป็นเส้นบางๆเรียกว่า"เส้นตอก" ซึ่งเรียกวิธีการนี้ว่า"การจัก" จากนั้นนำมาผูกมัดตึงหรือสานเข้าของเครื่องใช้ให้กลายเป็น"เครื่องจักสาน"โดยมีวิธีการผลิตที่แตกต่างกันแต่ละท้องถิ่น จากการสัมภาษณ์คุณนิรันดร์ ภูผา วิทยากรประจำศูนย์ส่งเสริมฝีมือจักสานด้วยไม้ไผ่บ้านคุณปรางณี บริบูรณ์อ.พนัสนิคมจ.ชลบุรี ได้อธิบายถึงขั้นตอนการนำไม้ไผ่มาทำเป็นเครื่องจักสาน ตามลำดับดังนี้คือ

1.การเลือกไม้ไผ่ในการทำเครื่องจักสาน นิยมใช้ไม้ไผ่ที่มีในท้องถิ่น 2 ชนิด โดยเลือกตามความเหมาะสมในการใช้งาน คือ

- ไม้ไผ่นวล หรือไม้ซี่ หรือที่ชาวจันทบุรีเรียกว่า ไม้ปล้องยาวมีคุณสมบัติมันเหนียวเหมาะใช้ทำเครื่องจักสานที่มีความละเอียดมากๆ เช่น กระเป๋าล่องใส่ผ้าไหมเป็นต้น

นอกจากนี้เนื้อไม้ไผ่ที่นำมาใช้จะต้องมีอายุระหว่าง 2.5 - 3 ปี จึงจะดีที่สุดเพราะให้ความเหนียวได้ดี

- ไม้ไผ่สีสุก มีคุณสมบัติทนทาน รับแรงได้ดี นิยมใช้ทำเครื่องจักสานที่มีขนาดใหญ่เช่นตะกร้าต่างๆในเบื้องต้นของการใช้งานไม้ไผ่ทั้ง 2 ประเภทจะต้องนำมาตัดเป็นท่อนยาวประมาณ 1 เมตร

2.จากนั้นใช้ใบเลื่อยเหล็กขูดผิวสีเขียว ของเนื้อไม้ ออกจนเป็นสีน้ำตาลอ่อนๆ

3.นำไม้ไผ่ไปตากให้แห้ง ถ้าหากเป็นแดดจัดๆ ก็ใช้เวลาประมาณ 2 วัน

4.นำไม้ไผ่ผ่านการตากแดดแล้วมาผ่าเป็น 4 ซีก จากนั้นจึงนำไปหมักน้ำสะเดาเป็นเวลาสัปดาห์ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีการที่สำคัญของการใช้ภูมิปัญญาไทยที่ได้ผลดียิ่งคือไม้ไผ่ที่ผ่านการแช่น้ำสะเดาแล้วนั้นจะสามารถป้องกันมอดได้ดีโดยส่วนของสะเดาที่ใช้ก็เป็นส่วนของเปลือกนำมาต้มให้น้ำสะเดาตามต้องการ

5.ขั้นตอนต่อจากนี้ไม้ไผ่ที่ผ่านการแช่น้ำสะเดา

แล้วมาต้มในน้ำเดือดเป็นเวลา 1 วัน โดยมีจุดประสงค์คือเพื่อรีดไขมันและโปรตีนในเนื้อไม้ซึ่งเป็นอาหารของมอดออกไป นอกจากนี้ยังเป็นการฆ่าเชื้อโรคอีกด้วย

6.นำไม้ไผ่ที่ผ่านการต้มไปตากให้แห้งเพื่อป้องกันการติดเชื้อรา

7.เมื่อไม้ไผ่แห้งดีแล้วจึงนำมาจักเป็นตอก โดยเลือกจัก 2 ชั้นคือในส่วนของผิวไม้ไผ่และชั้นใต้ผิวลงไป 1 ชั้น ส่วนชั้นที่ลึกลงไปจะไม่นำมาใช้ในงานที่มีความประณีตในส่วนเนื้อไม้ 2 ชั้นที่นำมาใช้ก็จะมีคุณสมบัติที่ต่างกันและนำไปใช้งานต่างกันคือ

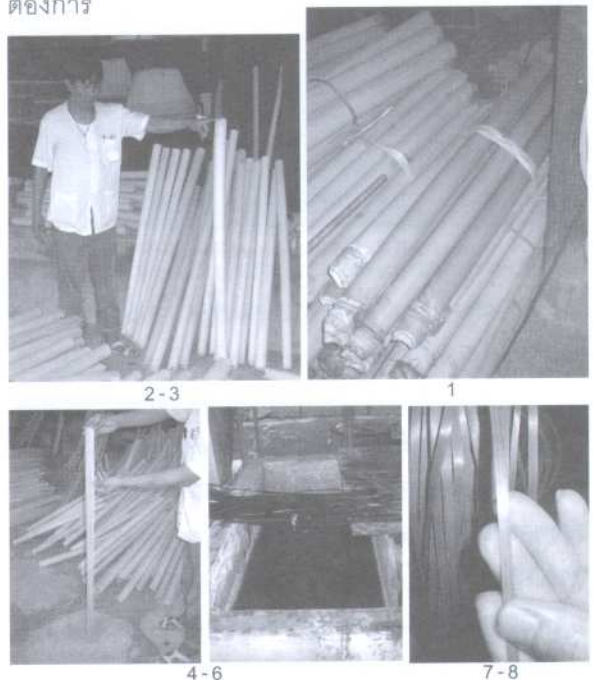
- ชั้นของผิวไม้ไผ่มีความเหนียวมันเงาใช้กับงานที่ต้องการโชว์เนื้อไม้เพื่อแสดงความมันเงา เช่น ตะกร้า แจกัน เป็นต้น

- ชั้นของเนื้อไม้ไผ่ มีความนุ่ม ยืดหยุ่นตัวได้ดีใช้กับงานที่เปลี่ยนแปลงรูปทรงได้ เช่น กระเป๋า เป็นต้น

8.เมื่อได้ตอกแล้วจะนำไปย้อมสีตามต้องการ ปัจจุบันใช้สีชนิดเดียวกับสีที่ใช้ย้อมผ้าไหม

9.ตอกที่ย้อมสีเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำไปเหลาให้ได้ขนาดตามต้องการด้วยวิธีการที่เรียกว่า"ชักเลียด" คือการผ่านเส้นของตอกเข้าไปในช่องเล็กๆที่เจาะไว้บนฝากระป๋องหรือแผ่นอลูมิเนียมซึ่งมีขนาดที่กำหนดไว้สำหรับงานแต่ละแบบช่องเล็กๆนั้นจะมีความคมก็จะเหลาตอกเหล่านั้นด้วยการดึงผ่านออกมาได้ขนาดตามต้องการตลอดเส้นของตอก (นับเป็นภูมิปัญญาไทยอีกวิธีหนึ่ง)

10.เมื่อตอกถูกชักเลียดได้ขนาดตามต้องการแล้วก็นำไปจักสานขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทต่างๆตามต้องการ

บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่ทำจากลำต้นหรือปล้อง

บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ในลักษณะนี้มักจะพบเห็นในรูปของบรรจุภัณฑ์อาหาร เช่น ข้าวหลาม เป็นต้นจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต - จำหน่าย ข้าวหลามหนองมน ต.แสนสุข อ.เมืองจ.ชลบุรี ได้ให้ข้อมูลไว้ว่า " ไม้ไผ่ที่ใช้ในการทำข้าวหลามนั้นเป็นไม้ไผ่ป่าเนื่องจากมีขนาดลำต้นที่พอเหมาะในการบรรจุเมล็ดล่อนหม่นรับประทานเมื่อเผาไฟ (ในขั้นตอนการทำข้าวหลาม) และมีเยื่อบางๆภายในทำให้ข้าวเหนียวไม่ติดผิวภายในบรรจุภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตนที่ส่งเสริมการขายให้แก่สินค้า "

ไม่เฉพาะแต่ผลิตภัณฑ์อาหารเท่านั้น ในปัจจุบันมีการใช้ลำต้นมาออกแบบสร้างรูปแบบใหม่ๆให้กับบรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ประเภทนี้เพิ่มมากขึ้นโดยวิธีการเตรียมวัตถุดิบวัตถุดิบประสงค์เดียวกับ "เครื่องจักสาน" แต่ต่างกันที่กรรมวิธีการกล่าวคือ มุ่งการกำจัดมอดและแมลงที่กัดกินเนื้อไม้สร้างความคงทนแข็งแรงและเพิ่มความสวยงามให้กับเนื้อไม้ ซึ่งวิธีการของเจเราร์ต ดูเพลย์ (บ้านและสวน, 2543:146) บอกถึงวิธีการกำจัดแมลงในไม้ซึ่งแมลงที่ชอบไม้ไผ่ จะเข้าไปอยู่เมื่อไม้ไผ่แห้ง การกำจัดต้องนำไปอบที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 3 ชม. และระหว่างนั้นก็จะใช้สารเคมีที่เรียกว่า "Borax" เข้าไปด้วย หรือการนำไปรมควันนั่นเอง มีข้อดีอีกประการหนึ่งคือ ทำให้ไม้ไผ่มีสีสวย แล้วจึงนำไม้ไผ่ไปใช้งานตามต้องการต่อไป

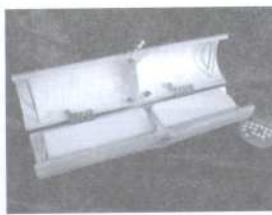
อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะมีการนำไม้ไผ่ไปใช้เป็น

บรรจุภัณฑ์ ในลักษณะ ของเครื่องจักสาน หรือนำลำต้นมาใช้โดยตรง ก็ล้วนแล้วแต่จะต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมในเชิงประโยชน์ใช้สอย ความสวยงาม และความสะดวกในการผลิตควบคู่กันไป โดยในปัจจุบันผู้ผลิตสินค้าจำนวนมากมีความต้องการจะพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้กับสินค้าของตนเอง แต่ยังขาดความรู้ความสามารถในเชิงการออกแบบ และภาครัฐเองก็ได้จัดหน่วยงานขึ้นรองรับความต้องการของผู้ผลิตในลักษณะนี้เพิ่มมากขึ้นกว่ายุคอดีต ไม่ว่าจะเป็นการให้คำปรึกษาโดยตรงหรือจัดการประกวดออกแบบบรรจุภัณฑ์ขึ้นตามวาระและโอกาสต่างๆ ก็ล้วนแล้วแต่เป็นการนำไปสู่การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าทั้งสิ้นทั้งนี้อีกหนึ่งหน่วยงานหนึ่งที่จะมองข้ามเสียมิได้นั้นก็คือสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่เปิดสอนทางด้าน การออกแบบ ก็จะเป็นกำลังอีกส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้มีการสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้กับสินค้ากลุ่มดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลงานการออกแบบของนิสิต นักศึกษาจะเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ใหม่ สด และแปลก แต่บางรูปแบบก็ยังมีได้คำนึงถึงในแง่ของการผลิต และการนำไปใช้มากนัก แต่หากมีการนำไปขัดเกลา ปรับปรุงพัฒนาในแง่ของการผลิตและนำไปใช้ได้จริงก็จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการพัฒนา บรรจุภัณฑ์ต่อไปในอนาคต

บรรจุภัณฑ์ไม้ไผ่ที่ทำจากเครื่องจักสาน สำหรับผลิตภัณฑ์อาหาร (ผลงานการออกแบบของนิสิตวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์)

บรรจุภัณฑ์ไม้ที่ทำจากลำต้นหรือปล้อง สำหรับผลิตภัณฑ์อาหาร
(ผลงานการออกแบบของนิสิตวิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์
คณะศิลปกรรมศาสตร์)

บรรณานุกรม

เกษร สุนทรเสรี. 2542. **ไผ่ไม้มหัศจรรย์**. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

นิรันดร์ ปุผ้า. ให้สัมภาษณ์ 23 กรกฎาคม 2546. สุพิศ เสี่ยงก้อน ผู้สัมภาษณ์. **ขั้นตอนการนำไผ่ไผ่มาทำเครื่องจักสาน**. ศูนย์ส่งเสริมฝีมือจักสานด้วยไผ่ไผ่บ้านคุณปราณี บริบูรณ์
อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี

ประชิด ทิณบุตร. 2531. **การออกแบบบรรจุภัณฑ์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์
มบุญ. 2543. "ทางของไผ่ทางของดีไซน์." บ้านและสวน. 24(288) : 144-149

สนไชย ฤทธิโชติ. 2539. **เครื่องไม้ไผ่-หวาย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์